

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 06. októbra 2011 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **A. H. a spol.**, pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a iné, o návrhu obžalovaného M. D. na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného A. H. a spol., vedená na Krajskom súde Nitra pod sp. zn. 1 Nto 9/2011, sa tomuto súdu **neodníma**.

II. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného A. H. a spol., vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 6T 124/2010, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra vedie pod sp. zn. 6T 124/2010, na základe obžaloby Krajského prokurátora v Nitre z 02. augusta 2010, sp. zn. Kv 49/2009, trestné konanie proti obžalovanému A. H. a spol. pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a iné.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 06. septembra 2011 vzniesol obžalovaný M. D. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. J. F. námietku zaujatosti voči konajúcemu senátu ako i celému súdu, a zároveň tiež voči Krajskému súdu v Nitre. Žiadal danú vec Okresnému súdu Nitra odňať z dôvodu, že tento nevyhoviel jeho návrhu na doplnenie dokazovania.

Dňa 30. septembra 2011 predložil Krajský súd v Nitre vyššie uvedený návrh obvineného v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. tiež spolu s kompletným spisovým materiálom tunajšiemu súdu na rozhodnutie.

Z písomných vyjadrení sudcov dotknutého okresného súdu ako i Krajského súdu v Nitre k ich (potenciálnej) zaujatosti v predmetnej trestnej veci pritom vyplýva, že tí obžalovaného – s výnimkou JUDr. L. K. a Mgr. P. Z. - nepoznajú a vo veci sa necítia byť zaujatí. Predsedníčka senátu JUDr. L. K. obžalovaného M. D. pozná iba z prejednávanych vecí v rámci svojej pracovnej činnosti sudkyne pôsobiacej na Okresnom súde Nitra na trestnoprávnom úseku, nemá však k nemu žiadny vzťah a vo veci sa necíti byť zaujatá. Mgr. P. Z. obžalovaného pozná z prípravného konania, kedy rozhodovala o jeho väzbe, rovnako tak však nemá k nemu žiadny vzťah a ani k danej veci, a necíti sa byť preto zaujatá.

Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený (§ 23 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a zistil, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie veci Okresnému súdu Nitra a jej prikázanie inému súdu.

„Dôležitými dôvodmi“ v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por., ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie trestného konania na páchatel'a i na ostatných občanov a čo najrýchlejšie prejednanie veci.

Medzi dôvody svedčiace pre odňatie veci príslušnému súdu patrí tiež požiadavka zabezpečenia objektivity súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.“

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

V danom prípade však takéto dôvody obvinený vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedol a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 2 Tr. por. sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon taxatívne vymenúva dôvody vzniku pochybnosti o nezaujatosti tohto – ktorého orgánu a pre ktoré v prípade ich preukázania je taký orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Čo sa týka pritom námietky zaujatosti vznesenej obžalovaným M. D. voči konajúcemu senátu prvostupňového súdu, tak v tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky upozorňuje na to, že o nej príslušný senát v súlade s § 32 ods. 6 Tr. por. **správne nekonal**, keďže táto bola založená len na výhradách smerujúcich k procesnému postupu súdu. Obžalovaný v nej totiž ako jediný konkrétny dôvod uviedol to, že súd nevyhovel jeho návrhu na doplnenie dokazovania.

V súvislosti s otázkou zaujatosti ostatných sudcov je potom potrebné zdôrazniť predovšetkým tú skutočnosť, že **námietky zaujatosti možno vznášať len proti tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú** a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom určitého súdu. Aj napriek uvedenému možno však konštatovať, že obžalovaný M. D. neuviedol vo svojom návrhu ani voči jednému sudcovi žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci. Navyše i z písomných vyjadrení sudcov vyplýva, že títo sa necítia byť v posudzovanej veci zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky teda dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 06. októbra 2011

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová